

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์
จังหวัดบอริคำไฮ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สม แพงสุข

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนศึกษา

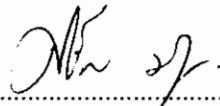
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

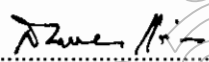
มีนาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ตม แพงสุข ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

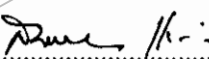

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีวรรณ มีคุณ)

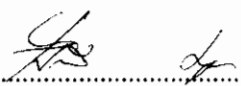

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมหมาย แจ่มกระจ่าง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ชูจิตต์ เขียวสมบูรณ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีวรรณ มีคุณ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมหมาย แจ่มกระจ่าง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ชลี มาพุทธ)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิกร)

วันที่ ๕๒ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและช่วย
แนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ศรัทธา มีคุณ ซึ่งเป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.สมหมาย แจ่มกระจ่าง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
รองศาสตราจารย์ ชูจิตต์ เขียวสมบูรณ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ชลี มาพุทธ ประธาน
และกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ และคณาจารย์ผู้ให้คำปรึกษา อาทิเช่น อาจารย์ พูลพงศ์
สุขสว่าง ดร.สุริพร อนุศาสนนันท์ และอาจารย์กิ่งคำ แสนสุข ที่ให้คำปรึกษาและเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัย ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางใน
การศึกษาค้นคว้า หาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางใน การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัย
ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณโครงการความร่วมมือไทยลาว สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา
ระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ประเทศไทย ที่สนับสนุนทุนการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบคุณองค์การจัดตั้งของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่อำนวยความสะดวกและสนับสนุนให้การศึกษาของผู้วิจัยสำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ที่ให้ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทุกท่าน ที่ทำให้ผู้วิจัยได้รับ
ข้อมูลอย่างทั่วถึง และเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ได้อย่างสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ผู้มีรายนามในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และเพื่อนร่วมชั้นเรียน
ที่ให้ความช่วยเหลือจนการวิจัยนี้สำเร็จลุล่วง

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา
ครู - อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย

त्म पण्डित

50912136: สาขาวิชา: พัฒนศึกษา; ศศ.ม. (พัฒนศึกษา)

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา / กรรมการบริหารการศึกษา /

โรงเรียนมัธยมสมบูนธ์ สปป.ลาว

ลม แพงสุข: การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการบริหาร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูนธ์จังหวัดบอร์คำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว (PARTICIPATION OF THE SECONDARY EDUCATION ADMINISTRATIVE
COMMITTEE IN BORIKHAMXAY PROVINCE, LAO P.D.R.) คณะกรรมการควบคุม
วิทยานิพนธ์: ศรีวรรณ มีคุณ, Ph.D., สมหมาย แจ่มกระจ่าง, Ph.D., ปี พ.ศ. 2552.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาของ คณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูนธ์ จังหวัด
บอร์คำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของ
คณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตาม วุฒิการศึกษา สถานภาพการเป็นกรรมการ
และขนาดโรงเรียน และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหาร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่คณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในจังหวัดบอร์คำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 119 คน จากโรงเรียนมัธยม
สมบูนธ์ 15 แห่ง ใน 6 อำเภอและ 1 เขตเร่งพัฒนาพิเศษ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็น
แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสำรวจรายการ ตอนที่ 2
แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) และตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open – ended
questionnaire) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows
Version 10.2 เพื่อหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การวิเคราะห์ความแปรปรวน
ทางเดียว (One – Way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ Scheffe.

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารการศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูนธ์ จังหวัดบอร์คำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติงาน
ด้านการตรวจสอบ และด้านการปรับปรุงแก้ไขอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ
คณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ จังหวัดบอริคำไซ
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามสถานภาพการเป็นคณะกรรมการบริหารศึกษา
ขั้นพื้นฐาน และขนาดโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ส่วนจำแนกตามวุฒิการศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการบริหาร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ คณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีการเพิ่มระดับการมี
ส่วนร่วมในด้านนโยบายและแผนการจัดการศึกษา การตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอน
การพัฒนาครูให้มีวุฒิสูงขึ้น และการยกย่องครูที่มีผลงานดีเด่น

50912136: MAJOR: DEVELOPMENT STUDIES

KEYWORDS: PARTICIPATION/ EDUCATION DEVELOPMENT/
BASIC EDUCATION COMMITTEE

MR. LOM PHENGSOUK: PARTICIPATION OF THE SECONDARY EDUCATION
ADMINISTRATIVE COMMITTEE IN BORIKHAMXAY PROVINCE, LAO P.D.R.,
ADVISORY COMMITTEE: SRIWAN MEEKHUN, Ph.D., SOMMAI JAMKRAJANG, Ph.D.
109 P. 2552.

The purposes of this research were to determine the participation level for educational quality development of Basic Education Committee under secondary schools in Borikhamxay Province, LAO P.D.R., to compare the participation level as classified according to educational level of the committee, status of being in the committee and school size and to determine the guided solution of participation for educational quality development. The population of this study consisted of 119 Basic Education Committee members from 15 secondary schools in 6 districts and 1 Special Development Zone in Borikhamxay Province. The data collection instrument was a questionnaire including a checklist, a five-rating scale and open - ended questionnaires. Statistical devices used for analyzing data were percentage, mean, variance, one-way ANOVA and pair test of Scheffe.

The findings revealed as follows:

1. Participation level of Basic Education Committee for educational quality development under secondary schools in Borikhamxay Province, LAO P.D.R. were rated at a high level in all aspects. When considering aspect by aspect, it revealed that the aspects of planning, operations, quality inspection, and improvement were rated at the high levels for aspects.
2. The comparison of participation level as classified according to status of being the committee and school size had statistically significant difference at .05 level but those classified according to educational level of the committee members had no statistically significant difference.
3. For the guided solution of participation in educational quality development of Basic Education Committee, there should be an increase of participation in educational policies and planning, quality inspection, teacher's in-service/ training for upgrading their educational qualification and teacher reward program for outstanding teachers.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ท
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ความสำคัญของการศึกษา.....	7
ขอบเขตของการศึกษา.....	8
สมมติฐานของการศึกษา.....	9
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
หลักการบริหารการศึกษา.....	13
การพัฒนาการศึกษา.....	18
การบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	22
กระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร	
การศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การบริหารการศึกษาในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	
และการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	58
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	67
ประชากรที่ศึกษา.....	67
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย.....	70
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	71
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	75
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	97
สรุป ผลการวิจัย.....	97
อภิปรายผล.....	100
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย.....	108
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	108

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	110
ภาคผนวก.....	116
ภาคผนวก ก.....	118
ภาคผนวก ข.....	124
ภาคผนวก ค.....	128
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	139

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามโรงเรียนและอำเภอ.....	68
3.2 จำนวนประชากรจำแนกตามวุฒิการศึกษา	69
3.3 จำนวนประชากรจำแนกตามสถานภาพ	69
3.4 จำนวนประชากรจำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	70
4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา สถานภาพ การศึกษาและขนาดโรงเรียน.....	76
4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดบอริคำไซ สปป ลาว ในภาพรวมและรายด้าน.....	77
4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ จังหวัดบอริคำไซ สปป ลาว ด้านการวางแผน.....	78
4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ จังหวัดบอริคำไซ สปป ลาว ด้านการปฏิบัติงาน.....	79
4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ จังหวัดบอริคำไซ สปป ลาว ด้านการตรวจสอบ.....	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.6	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ จังหวัดบอริคำไฮย สปป ลาว ด้านการปรับปรุงแก้ไข..... 82
4.7	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ จังหวัดบอริคำไฮย สปป ลาว จำแนกตามวุฒิการศึกษา..... 83
4.8	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ จังหวัด บอริคำไฮย สปป ลาว จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการวางแผน..... 84
4.9	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ จังหวัด บอริคำไฮย สปป ลาว จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการตรวจสอบ 85
4.10	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ จังหวัด บอริคำไฮย สปป ลาว จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการปรับปรุงแก้ไข..... 86
4.11	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการมีส่วนร่วม ในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ จังหวัดบอริคำไฮย สปป ลาว จำแนกตามสถานภาพการเป็น คณะกรรมการบริหาร..... 87

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.12	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของคณะกรรมการบริหารการศึกษาระดับพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ จังหวัดบอร์คำไฮ สปป ลาว จำแนกตามสถานภาพการเป็น คณะกรรมการบริหารด้านการวางแผน..... 88
4.13	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของคณะกรรมการบริหารการศึกษาระดับพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ จังหวัดบอร์คำไฮ สปป ลาว จำแนกตามสถานภาพการเป็นคณะกรรมการบริหาร ด้านการปฏิบัติงาน..... 89
4.14	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของคณะกรรมการบริหารการศึกษาระดับพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ จังหวัดบอร์คำไฮ สปป ลาว จำแนกตามสถานภาพการเป็น คณะกรรมการบริหาร ด้านการตรวจสอบ..... 90
4.15	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของคณะกรรมการบริหารการศึกษาระดับพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ จังหวัดบอร์คำไฮ สปป ลาว จำแนกตามสถานภาพการเป็น คณะกรรมการบริหาร ด้านการปรับปรุงแก้ไข..... 91
4.16	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของคณะกรรมการบริหารการศึกษาระดับพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ จังหวัดบอร์คำไฮ สปป ลาว โดยภาพรวมจำแนกตามสถานภาพการเป็น กรรมการบริหารการศึกษาระดับพื้นฐาน..... 92
4.17	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการบริหารการศึกษาระดับพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ จังหวัดบอร์คำไฮ สปป ลาว จำแนกตามขนาดโรงเรียน..... 93

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.18	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ คณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ จังหวัดบึงกาฬ สปป.ลาว จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการวางแผน..... 94

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 วงจรเดมมิง (Deming Cycle).....	21
2 โครงสร้างการบริหารงานกระทรวงศึกษาธิการ (สปป ลาว).....	50
3 โครงสร้างและการจัดการบริหารงานของแผนกศึกษาประจำจังหวัดบอร์คำไซ.....	51
4 โครงสร้างและการจัดการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในแผนกศึกษาประจำจังหวัด.....	52
5 แสดงอาณาเขตติดต่อของจังหวัดบอร์คำไซ.....	55